

S'escanejen les icnites fòssils de dinosaures més espectaculars

05/2009 - **Geologia.** Investigadors de l'Institut Català de Paleontologia (Universitat Autònoma de Barcelona i Generalitat de Catalunya) i de la Universitat de Manchester recorren la Península Ibèrica per escanejar i documentar les icnites fòssils de dinosaures més espectaculars.

El conjunt dels deus jaciments amb icnites de dinosaure de la Península Ibèrica (Portugal i Espanya) és la representació més emblemàtica de tots els jaciments que actualment es troben en fase de ser declarats Patrimoni de la Humanitat per la UNESCO.

L'Institut Català de Paleontologia (ICP) i la Universitat de Manchester reprenen durant aquest mes de maig els treballs de documentació d'icnites fòssils (petjades) de dinosaures a la Península Ibèrica. Durant dues setmanes, l'equip format per paleontòlegs d'ambdues institucions treballarà en diversos jaciments repartits per les comunitats de La Rioja, Sòria, Terol i Astúries escanejant mitjançant tècniques làser. Aquest recorregut inclourà jaciments com ara Los Cayos, Era del Peladillo, El Frontal, Cerradicas, Tereñes o La Griega. Els treballs complementen els que es van dur a terme el passat mes de desembre a Portugal on el mateix equip va documentar, mitjançant l'escaneig làser, tres jaciments més.

L'ICP és un centre de recerca que compta amb la Universitat Autònoma de Barcelona i la Generalitat de Catalunya com a patrons. Actualment, és un centre de referència en recerca, conservació i difusió de la paleontologia de vertebrats i humana a Catalunya. I darrerament, ha estat introduïnt noves tecnologies aplicades als diferents àmbits de treball del centre. L'Iberian Dino Track Tour és un exemple clar d'aquesta incorporació de noves tècniques per a la recerca en temes de dinosaures, per a la conservació de restes del passat i per a la difusió de la ciència.

El més destacat dels treballs és l'especial singularitat i rellevància de la tecnologia utilitzada pels investigadors. Es tracta de la tecnologia LiDAR (Light Detection and Range) que s'utilitza de forma habitual en el camp de la prospecció i modelització petrolífera. El sistema empleat es basa en la captura de múltiples punts de les superfícies escanejades mitjançant un làser; aquests es combinen amb imatges georeferenciades a color i a partir d'aquí es poden obtenir models tridimensionals de gran utilitat i espectacularitat. Les aplicacions en el camp de la icnologia (estudi de les petjades) és nova però els primers treballs realitzats en jaciments de dinosaures ha estat excel·lent. Així ho demostren els resultats obtinguts en els jaciments de Fumanya (provincia de Barcelona) on al 2005 ja es van cartografiar digitalment més de 3.000 petjades repartides en més de 30.000m² de superfície. El processament de les dades obtingudes amb la tecnologia LiDAR permet estudiar aspectes que fins ara eren desconeguts o difícilment assolibles amb les metodologies tradicionals. Els models tridimensionals de les petjades permeten conèixer-ne amb una precisió mil·limètrica, la seva profunditat, forma, i dimensions, entre altres.

El conjunt dels deus jaciments amb icnites de dinosaure de la Península Ibèrica (Portugal i Espanya) és la representació més emblemàtica de tots els jaciments que actualment es troben en fase de ser declarats Patrimoni de la Humanitat per la UNESCO. El procés de tramitació, que ha estat llarg, sembla que podria arribar al seu tram final ben aviat, quan la UNESCO faci públic el seu veredict. La documentació detallada d'aquestes localitats representarà sense dubte un avenç sense precedents en diversos àmbits. Entre altres, esdevindrà una eina fonamental en termes de conservació patrimonial, proporcionarà una enorme base de dades per al seu estudi detallat, oferirà un nou ventall de possibilitats divulgatives als jaciments i serà un impuls molt notable a la candidatura.

Bernat Vila i Àngel Galobart

S'escanejen les icnites fòssils de dinosaures més espectaculars

Institut Català de Paleontologia

Universitat Autònoma de Barcelona